

Albert Serra i Chus Martínez readapten per a La Virreina el projecte filmic que va representar Catalunya a Venècia

Salvatge, singular, inaudit

JORDI PLAY

Una imatge de la instal·lació de *Singularitat* a La Virreina Centre de la Imatge

TERESA SESÉ
Barcelona

Tenir l'oportunitat de desembarcar en la Biennal d'art de Venècia, un immens mercat de l'abundància i la frustració, on conflueixen centenars d'exposicions que el visitant mai no podrà arribar a gaudir en la seva totalitat, i fer-ho amb una pel·lícula de dotze hores de durada, sembla una operació d'alt risc. O una provocació. A Albert Serra (Banyoles, 1975) li agrada tant una cosa com l'altra. I el cas és que *La singularitat*, la gran instal·lació filmica ideada pel cineasta amb la comissària Chus Martínez (A Coruña, 1972) per representar Catalunya en la passada edició de la Biennale, posava a prova l'espec-

tador, cert, però va aconseguir escapolar-se de la indiferència i l'anonimat fent-se un generós espai en la premsa internacional. "Es la primera vegada que el projecte català aconsegueix un veritable impacte internacional", reconeixia ahir Àlex Susanna, el director de l'Institut Ramon Llull, durant la presentació de la segona escala del projecte, ara en La Virreina Centre de la Imatge de Barcelona (fins al 14 de febrer).

"És una obra bastant megalòmana", admetia Albert Serra abans d'anunciar que aquí ha augmentat el metratge fins assolir les tretze hores de durada. "Veure-la requereix esforç i concentració, més difícil ha estat fer-la" (va rodar 90 hores, dividides en 82 escenes), però ara l'espec-

tador és l'editor d'una pel·lícula que ha de muntar-se a la seva mida, en funció de la seva "predisposició i energia". *Singularitat* -pel camí ha perdut l'article- parla de la relació home-màquina, de la pèrdua de centralitat del cos i el creixent poder de les màquines, a partir de la història de Mike, l'amo d'una mina d'or a la Irlanda de principis de segle.

Allà, en aquest escenari d'exploració, habitat per miners i prostitutes, és on arrenca una pel·lícula els personatges de la qual són tots gais i lesbianes -el sexe alliberat de la possibilitat de reproduir-se-, banquers corruptes, artistes i grimpaire interessats. I que acabarà a la planta d'extracció d'àrids de Sorigué a Lleida, un paisatge futurista on

els drons sobrevolen com a ocells amenaçadors. "És només una qüestió de temps que la indústria de defensa decideixi que els drons tinguin dret de matar sense intervenció humana. Pensi, si un dron pot decidir matar-nos, un dron pot decidir també enamorar-se de nosaltres". *The end.*

Singularitat té principi i final però no és una narració lineal. No ho era en el Cantieri Navali venecià, on l'espectador es veia envoltat per les imatges que corrien, de manera simultània, misteriosa i extravagant, en cinc pantalles diferents. A La Virreina no hi ha cinc pantalles sinó vuit, cada una en una habitació diferent, com si la pel·lícula s'hagués transformat en "un ens elàs-

tic, adaptant-se a als nous espais", assenyala Chus Martínez. L'experiència per a l'espectador és més gratificant i enriquidora, encara que potser amb una sola visita no n'hi ha prou. Té diàlegs de fins a 30 minuts. "I si no es conforma amb un passeig ràpid trobarà coses inaudites", promet Serra.

El cineasta, que acaba de concloure a França el rodatge de *La mort de Louis XIV* i té ja en cartera una nova cinta que es titularà *I am an artist*, considera que *Singularitat* obre un camí fins ara

'Singularitat' és una pel·lícula de 13 hores de durada que avança de forma misteriosa en vuit pantalles diferents

inexplorat en què la imatge narrativa "salvatge, fascinant i misteriosa combina la potència audiovisual, l'efecte dramàtic del narratiu i l'aproximació purament conceptual o abstracta de l'art contemporani. No coneix ningú més que treballi en aquesta direcció, i estic segur que té moltes possibilitats de futur perquè permet parlar de temes complexos que ens semblaven més propis de la literatura i el llenguatge escrit, però no aptes per a la imatge en moviment".

Per la seva banda, Chus Martínez destaca un tret fonamental del cinema de Serra que considera essencial "per invocar un temps que està per venir". L'anomena "el supergrup". "La feina amb els creadors, amb els artistes, no té res a veure amb la representació sinó amb l'activació de possibilitats que només sorgeixen si es pren el risc de treballar junts. I això no es pot representar. Això cal fer-ho. I aquesta desaparició entre la representació o l'ordenació temàtica de la cultura i la cultura que és activitat és el que jo anomeno la importància del supergrup".●